

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de samenstelling en de werking van het Comité voor Kleinhandel - principiële goedkeuring

1. Situering

Het decreet integraal handelsvestigingsbeleid d.d. 15 juli 2016 (B.S. 29 juli 2016) bepaalt in artikel 8 dat de Vlaamse Regering nadere regelen kan bepalen omtrent de samenstelling en de werking van het Comité voor Kleinhandel. Het voorliggende uitvoeringsbesluit bevat de vereiste bepalingen opdat het Comité kan opgericht worden en haar werking kan organiseren.

2. Samenstelling van het Comité voor Kleinhandel

De samenstelling van het Comité voor Kleinhandel wordt bepaald door het decreet integraal handelsvestigingsbeleid, artikel 8.

Het voorliggend uitvoeringsbesluit stipuleert dan onder meer welke entiteiten de Vlaamse overheid vertegenwoordigen in het Comité voor Kleinhandel en hoe de voordrachten en benoeming gebeuren. De verschillende vertegenwoordigers zijn verantwoordelijk voor het inbrengen van expertise met betrekking tot de criteria van het integraal handelsvestigingsbeleid. De keuze van de vier genoemde entiteiten van de Vlaamse overheid is bijgevolg gebaseerd op de vier basisdoelstellingen van het integraal handelsvestigingsbeleid. Met de vertegenwoordiger van het Agentschap Binnenlands Bestuur wordt bijvoorbeeld beoogd de link te leggen naar Stedenbeleid en de doelstelling inzake het waarborgen en versterken van de leefbaarheid in het stedelijk milieu, met de vertegenwoordiger van het departement Omgeving naar de doelstelling inzake het creëren van duurzame vestigingsmogelijkheden voor kleinhandel...

Artikel 8 van het decreet stipuleert ook dat de vertegenwoordiger van de bevoegde administratie, in casu van het Agentschap Innoveren en Ondernemen, de vergaderingen voorziet. Dit wordt bijgevolg niet meer herhaald in het uitvoeringsbesluit.

Om de goede werking van het Comité te verzekeren, wordt naast een effectief ook een plaatsvervangend lid voorzien. In het voorliggend uitvoeringsbesluit wordt de minister bevoegd voor de economie belast met de benoeming van de effectieve en plaatsvervangende leden in een ministerieel besluit. Deze benoemingen worden medegedeeld aan de Vlaamse Regering.

Conform de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid wordt, op basis van artikel 2 §1, ten gevolge van de voordrachtprocedure, per mandaat door elke voordragende instantie, de kandidatuur van minstens één man en één vrouw voorgedragen. Bovendien mogen conform artikel 2bis, §1 van diezelfde wet ten hoogste twee derden van de leden van een adviesorgaan van hetzelfde geslacht zijn. Gezien het wettelijke bepalingen betreft, worden deze niet opnieuw in het voorliggende uitvoeringsbesluit herhaald. Elke organisatie draagt dus een dubbel aantal kandidaten voor waarvan evenveel vrouwen als mannen zodat de minister de keuze heeft bij het aanduiden van de vertegenwoordiger(s).

3. Werking van het Comité voor Kleinhandel

Het decreet verwijst voor de organisatie van de werking van het Comité voor Kleinhandel naar de Vlaamse Regering. In het voorliggend uitvoeringsbesluit opteert de Vlaamse Regering ervoor om geen 'permanent secretariaat' met bijhorende functies en benoemingen te voorzien maar delegeert de Vlaamse Regering de organisatie van de werking en ondersteuning van het Comité naar de minister. De minister geeft daarbij autonomie aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen om via een protocol de goede werking van het Comité te waarborgen. De minister moet dit protocol bekrachtigen. Daarmee wordt meer flexibiliteit beoogd voor de inzet van personeelsleden die binnen het Agentschap Innoveren en Ondernemen met het handelsvestigingsbeleid en het kernversterkend kleinhandelsbeleid bezig zijn en wordt tevens flexibiliteit voorzien om maximaal te kunnen aansluiten op de ontwikkelingen op vlak van de digitale platformwerking voor aanvragen en afhandeling van vergunningen, uitwisseling van informatie enz.

Het protocol heeft onder meer betrekking op de uitgaven vanuit het Comité. Daartoe wordt jaarlijks een werkingsbudget gereserveerd binnen het Hermesfonds.

Het protocol regelt voorts het gebruik van een dossierbeheersysteem, kennisdatabank en personele ondersteuning vanuit de bevoegde administratie, in het bijzonder voor administratieve ondersteuning. Het protocol kan wijzigen doorheen de tijd in functie van de aantoonbare noden voor een goede werking van het Comité.

Het protocol hangt ook samen met het huishoudelijk reglement van het Comité voor Kleinhandel. Zo moet de geboden administratieve ondersteuning de afspraken in het huishoudelijk reglement over de agenda, informatie-uitwisseling, de totstandkoming van adviezen ook daadwerkelijk mogelijk maken.

Het huishoudelijk reglement bepaalt in het bijzonder hoe een ontwerp-advies tot stand komt en welke ondersteuning vanuit het Agentschap Ondernemen en Innoveren daarvoor geboden wordt. Het principe daarbij is dat een ontwerp-advies tot stand komt op basis van de toetsing door elk lid van het Comité van een dossier aan een of meer basisdoelstellingen van het decreet, in het bijzonder van die doelstelling waar het betrokken lid affiniteit mee heeft. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen staat vervolgens in voor de bundeling van deze deeladviezen. Het ontwerp-advies wordt daarna en voorafgaand aan de comitévergadering rondgestuurd zodat de beraadslaging zich kan toespitsen op de opmerkingen van de leden op het ontwerp-advies. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen finaliseert de redactie van het definitief advies en zorgt voor het opladen ervan in het systeem voor digitale adviesverlening.

Het Agentschap Innoveren en Ondernemen staat ten slotte ook in voor de correcte registraties van dossiers, adviezen, beslissingen en andere informatie – via een kennisdatabank – in functie van een doelmatige adviespraktijk en verslaggeving over de werking van het Comité.

Om goed van start te kunnen gaan stelt de minister eerst zelf een huishoudelijk reglement op, dat naderhand op voorstel van het Comité kan aangepast en aangevuld worden.

Er wordt voor geopteerd geen presentiegelden toe te kennen maar wel onkostenvergoedingen gelijkaardig als voor de personeelsleden van de Vlaamse overheid.

4. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 bevat enkel definities.

Artikel 2 bepaalt welke organisaties gevraagd zullen worden voordrachten te organiseren van effectieve en plaatsvervangende leden, zoals gebruikelijk onder de vorm van een dubbele voordracht zodat de minister bevoegd voor de economie daaruit een keuze kan maken. Artikel 2 bepaalt tevens dat de SERV zelf een voorstel doet inzake de vertegenwoordiging van de 4 representatieve werknemers-en werkgeversorganisaties. Met representatieve werknemers-en werkgeversorganisaties wordt immers net bedoeld die organisaties die in de SERV zijn vertegenwoordigd.

In artikel 2 wordt ook bepaald dat aan Test-Aankoop de vertegenwoordiger van de representatieve verbruikersorganisaties zal gevraagd worden. Met representatieve verbruikersorganisaties zoals vermeld in het decreet wordt verwezen naar de consumentenorganisaties die zetelen in de (federale) Raad voor het Verbruik. In die raad zitten consumentenorganisaties met als enige doel de verdediging van de consument, meer bepaald Test-Aankoop en daarnaast gezins-en vrouwenorganisaties en organisaties voor permanente vorming, verbruikerscoöperatieven en syndicale organisaties omdat die allemaal in bepaalde mate de verdediging van de consument voorstaan. Hier wordt geopteerd alleen de ledenorganisatie te laten vertegenwoordigen die als enige doel de verdediging van de consument heeft, te meer daar de syndicale organisaties al vertegenwoordigd zijn via de representatieve werknemers-en werkgeversorganisaties.

Artikel 3. Dit artikel delegeert de bevoegdheid tot benoeming uit de voorgedragen kandidaten aan de minister, dit omwille van de administratieve eenvoud, zeker op een moment dat er tijdelijk geen kandidaten kunnen worden voorgedragen, bijvoorbeeld als gevolg van sociale verkiezingen. Er volgt wel een mededeling aan de Vlaamse Regering.

Artikel 3 voorziet ook dat de minister of de voorzitter deskundigen met raadgevende stem kunnen uitnodigen.

Artikel 4. De vertegenwoordigers van de betrokken beleidsdomeinen worden benoemd voor de (resterende) duur van de legislatuur. Ook de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld worden in principe benoemd voor de legislatuur, maar kunnen wijzigen indien sociale verkiezingen of interne veranderingen een andere vertegenwoordiging noodzaken.

Artikel 5. Dit artikel operationaliseert hetgeen al in de memorie van toelichting bij het decreet was vermeld over de objectiviteit van de leden en de onverenigbare functies. Omwille van de objectieve onpartijdigheid voorzag het decreet dat dit uitvoeringsbesluit functies en hoedanigheden kan omschrijven die onverenigbaar zijn met het lidmaatschap van het Comité voor Kleinhandel.

Artikel 5 waarborgt dan zowel een vorm van subjectieve (persoonlijke) onpartijdigheid met betrekking tot een specifiek dossier waar een schijn van financieel of partijpolitek belang kan vermoed worden als objectieve (structurele) onpartijdigheid door onverenigbaarheid van een functie met het lidmaatschap van het Comité voor Kleinhandel. De functie van gewestelijke toezichthouder en de door de Vlaamse Regering aangeduide ambtenaar voor de bestuurlijke handhaving voorzien in decreet integraal handelsvestigingsbeleid worden als onverenigbare functies beschouwd. Zo wordt vermeden dat een lid van het Comité niet onpartijdig kan adviseren over een dossier als gevolg van een cumulatie van functies in eenzelfde vergunningsstelsel.

Artikel 6. Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 7. Dit artikel voorziet in een werkingsbudget en zorgt ervoor dat vanuit het Agentschap Innoveren en Ondernemen voor de noodzakelijke (secretariaats)ondersteuning wordt gezorgd. De afspraken hieromtrent worden opgenomen in een protocol dat door de minister moet bekrachtigd worden.

Artikel 8. Dit artikel voorziet dat de precieze werking van het Comité wordt geconcretiseerd in een huishoudelijk reglement. Dit huishoudelijk reglement wordt per ministerieel besluit opgesteld of nadien gewijzigd.

Artikel 9. Dit artikel voorziet een reisonkostenvergoeding, gealigneerd op de hetgeen gangbaar is voor de personeelsleden van de Vlaamse overheid. Deze onkostenvergoeding wordt toegekend door de minister.

Artikel 10. Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 11. Dit artikel behoeft geen commentaar.

5. Weerslag van het voorstel op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 8 september 2017.

Het begrotingsakkoord werd bekomen op 29 september 2017.

6. Weerslag van het voorstel op de lokale besturen

Artikel 9 van het decreet integraal handelsvestigingsbeleid stelt dat het Comité voor Kleinhandel kan advies geven, opmerkingen maken of voorstellen doen over alle aangelegenheden met betrekking tot een integraal handelsvestigingsbeleid, op eigen initiatief, op verzoek van de Vlaamse Regering of, als het een lokale visie op het vlak van het integraal handelsvestigingsbeleid betreft, *op verzoek van provincies en gemeenten*. Lokale besturen hebben dus geen verplichting om hun lokale visie op het integraal handelsvestigingsbeleid te laten goedkeuren door het Comité voor Kleinhandel, maar ze kunnen wel van de mogelijkheid gebruik maken om dat te doen. Het is de bedoeling dat het Comité voor Kleinhandel een ondersteunende taak opneemt t.a.v. de lokale besturen en geen controlerende taak.

Artikel 12 van het decreet integraal handelsvestigingsbeleid bepaalt dat voor de omgevingsvergunning voor kleinhandelsactiviteiten de procedure zoals geregeld in het decreet omgevingsvergunning gevolgd moet worden. Naar analogie met de IKeawet van 2004 voorziet het uitvoeringsbesluit dat de integratie van de vroegere socio-economische vergunning in de omgevingsvergunning (voor kleinhandelsactiviteiten) regelt, wel in een advies voor omgevingsvergunningsaanvragen voor kleinhandelsactiviteiten met een netto handelsoppervlakte van 1000 m² of meer door het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen kan daarbij subadvies inwinnen bij het Comité voor Kleinhandel. Voor lokale besturen verandert er in die zin niets omdat de advisering voor kleinhandelsactiviteiten vanaf een netto handelsoppervlakte van 1000m² blijft bestaan. Dat betekent evenwel niet dat het Comité voor Kleinhandel altijd advies zal geven.

In de praktijk kan rekening gehouden worden met een vorm van subsidiariteit en responsabilisering waarbij het Comité voor Kleinhandel geen advies geeft als bijvoorbeeld eerder al die desbetreffende lokale visie op het integraal handelsvestigingsbeleid gunstig geadviseerd is geweest door het Comité voor Kleinhandel en nadien op een consequente manier is doorvertaald in afbakeningen en normen.

Op termijn zou de adviesverplichting in bepaalde gevallen kunnen wegvallen, via een wijziging van het uitvoeringsbesluit dat de integratie van de vroegere socio-economische vergunning in de omgevingsvergunning (voor kleinhandelsactiviteiten) regelt.

Conclusie: dit voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

7. Weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten

Het Agentschap Innoveren en Ondernemen staat momenteel in voor het voorzitterschap en het secretariaat van het Nationaal Sociaal-Economisch Comité voor de Distributie (NSECD) en voor het secretariaat van het Interministerieel Comité voor de Distributie (ICD), dit laatste voor de beroepen.

In vergelijking met het NSECD en het ICD wijzigt de taakstelling van het Comité voor Kleinhandel. Het Comité voor Kleinhandel zal:

- als extra taak de basisdoelstellingen van het integraal handelsvestigingsbeleid in de lokale visies bewaken;
- als extra taak fungeren als bemiddelende instantie bij geschillen over de toepassing van een handelsvestigingsconvenant, dit op verzoek van de partijen in de convenant;
- adviseren over bepaalde omgevingsvergunningsaanvragen zij het minder dan dit vandaag het geval is; dit laatste omdat beroepen niet voor subadvies zullen voorgelegd worden door het Agentschap Innoveren en Ondernemen en omdat ook de adviespraktijk beperkt zal worden in het kader van de subsidiariteit; de advisering van de omgevingsvergunningsaanvragen zal bovendien in een digitale omgeving gebeuren.

De taken ter ondersteuning van het Comité voor Kleinhandel door het Agentschap Innoveren en Ondernemen zullen dus wijzigingen maar het Agentschap Innoveren en Ondernemen zal deze ondersteunende taken kunnen opvangen vanuit de bestaande voltijdsequivalenten en competenties.

Ook voor de leden van het Comité voor Kleinhandel die tot de Vlaamse overheid behoren, zal de rol wijzigen, zij het met beperkte impact op de tijdsbesteding van de Comitéleden op termijn. In een beginfase zal wellicht wel meer capaciteit vereist zijn totdat de meeste lokale visies op het integraal handelsvestigingsbeleid geadviseerd zijn.

Conclusie: dit voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

8. Kwaliteit van de regelgeving

Het ontwerp van besluit aangepast aan de opmerkingen van het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2017/255 van 26 juli 2017.

Er wordt geen reguleringssimpactanalyse (RIA) opgemaakt voor het ontwerp van besluit.

Voor besluiten die de werking van de overheid zelf regelen moet geen RIA opgemaakt worden (=autoregulering). Het ontwerp van besluit regelt de samenstelling en de werking van het Comité voor Kleinhandel en betreft derhalve autoregulering van de overheid zelf.

9. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering:

1. hecht haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de samenstelling en de werking van het Comité voor Kleinhandel;
2. machtigt de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, het advies in te winnen bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen;
3. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst:
4. machtigt de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, het advies in te winnen bij de Raad van State binnen een termijn van 30 dagen met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad Van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

Philippe Muyters
Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Bijlagen

1. het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de samenstelling en de werking van het Comité voor Kleinhandel;
2. het advies van de Inspectie van Financiën dd. 07/09/2017;
4. het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting dd. 29/09/2017.